

Poznámka

Velká neznámá

Pávovský most konečně čeká generální oprava. Ta s sebou přinese také uzavření komunikace spojující Pávov s Červeným Křížem. Uzavírka se týká i městské hromadné dopravy. Dopravní podnik po dobu přibližně sedmi měsíců zavede z Pávova provizorní linku „X“. Podobně jako v matematické rovnici půjde pro město i cestující o neznámou. Ta spočívá ve finančních nákladech pro dopravní podnik a ceně jízdného. Nová linka s sebou přinese náklady dosahující až k několika milionům korun. Připlatí si navíc i cestující, který tento stav nezavinil, jízdu navíc. Přitom je ve většině na městské dopravě závislý. Bude pak právem naštvaný, že se do práce dostává komplikovaně, a ještě připlácí.

Glosa

Počasí nastavilo vlídnou i nevlídnou tvář

Teploty kolem dvacítky, sluníčko, tak jsme minulý týden užívali téměř letní počasí. Do skříní se uložilo zimní oblečení a vytáhli jsme trička s krátkými rukávy. Že se zima ještě vrátí? Prosím vás, to nás meteorologové jen tak straší, říkali jsme si pro sobe. Ale neděle přinesla zlom.

Sluníčko zakryly mraky a teploty citelně poklesly. Člověk tomu neuvěří, pokud to nepocítí na vlastní kůži. A tak není divu, že se rozmrzelo opět soukal do teplého svetrů. Na včerejší den dokonce meteorologové avizovali sněh.

Je pondělní ráno, nic se nedá dělat, i ta zimní bunda ještě musí ze skříně ven. Vyrážíme z Třebíče na Jihlavu. O přední sklo pleskají kapky vody. Postupně se mění ve sněhové vločky.

Za Zasuovicemi je bílá krajina, stejně jako za Přísekou. Proč nás to počasí tak trápí? Jeden den jdeme málem do trenek a další nevíme, čím bychom měli tělo zahalit. Holt někdy je potřeba meteorologům věřit. A to oblečení si vzít podle toho, jak venku doopravdy je. Ona taková jarní rýma není nic příjemného.

Web JL nabízí čtenářům prostor

Vážení čtenáři, díky rostoucímu zájmu o internetové Jihlavské listy jsme pro vás upravili naše webové stránky www.jihlavske-listy.cz.

V sekci Čtenáři píší JL nám můžete napsat svůj tip, postřeh, zajímavý článek, poslat fotku návrhu na výlet, školní besíd-

ky vašich potomků... Je to jen na vás. Nejzdařilejší příspěvky nebo fotky zveřejníme i v tištěných JL.

Naším přáním je, aby se www.jihlavske-listy.cz staly cenným zdrojem informací a zábavy a budeme rádi, když se stanete jejich součástí.

Z dopisů redakci

Spalovna a problém odpadů se stane volebním tématem

Vést aktivní diskuzi s představiteli radnice k problematice odpadového hospodářství není vůbec jednoduché. A to i přesto, že se k tomu její zástupci opakovaně hlásili. Ve zdůvodnění neochoty magistrátu otisknout článek naší kolegyně v Novinách jihlavské radnice jako reakci na „radniční“ článek zástupce magistrátu uvedl, že jeho obsah nepřináší žádné nové informace a že na dotčený článek již reakce z naší strany byla. I tak se dá „řešit“ problém.

Shrnuto, radnice nemá po ruce další argumenty, kterými by podpořila svoje úmysly, potažmo, občané nadále nemají dostatek informací o pravých důvodech prosazování spalovny. A proto je nutnost vyhlášení referenda k problematice odpadového hospodářství znovu potvrzena.

Situace se navíc poněkud zkomplikovala, evropské peníze pro výstavbu spalovny, se kterými město, pokud nechtělo sáhnout občanům do kapsy, počítalo, začínají být málo reálné. I proto je na místě otázka realizace referenda, kde by si občané dobrovolně zvolili svoji roli v odpadovém hospodářství.

Nechci předjímat budoucnost, ale podzim se nezadržitelně blíží. To, že se stane problém odpadů volebním tématem kandidátů do obecních voleb, není složité odhadnout. Proto i sám pan primátor a jeho suita by měli začít reálně uvažovat, jak bude jejich přístup k dané problematice působit na voliče, a zejména by neměli podceňovat jejich soudnost.

Ing. Vladimír Havlíček
(Autor je členem přípravného výboru pro vypsání prvního jihlavského referenda a občanského sdružení Společně pro Vysočinu)

Sport je pro děti mnohdy nepohodlný

Jihlavské listy se ptají:

Proč dnešní mládež tolik nesportuje?

Vítězslav Holub

Sport patří k životu, co je lidstvo lidstvem. K masovému rozšíření sportu došlo již ve starém Řecku. Řekové se domnívali, že správný občan má cvičit a sportovat. Vítězové klání pak sklízeli všeobecnou společenskou úctu.

Sport nás provází životem i v novodobé historii. Tradici má samozřejmě i v naší zemi. V současné době se však potýkáme s problémem, že mladí se sportu příliš nevěnují. To má v posledních letech za následek i několikanásobně zvýšenou obezitu českých dětí.

Příčin, proč děti v dnešní době nesportují, je celá řada. Sportování není pouze nahodilou záležitostí, ale mělo by se jednat o pravidelnou činnost. Sport je pro děti mnohdy nepohodlný pro svoji fyzickou náročnost. To znamená, že spouště děti vadí a raději tráví čas u monitoru počítače.

V mnoha rodinách nesportují samotní rodiče, tudíž děti nemají z rodiny příklad. Velkým problémem je také zaměstnaní rodičů. Ti chodí z práce pozdě domů a nezbyde jim čas, aby své děti ke sportu vedli. S tím souvisí skutečnost, že sport se dnes provozuje spíše v kroužcích při školách nebo ve sportovních klubech, kam je musí rodiče ve většině případů vozit, tam na ně čekat a poté je zase odvézt domů. Je to problém nejenom měst, ale i vesnic. Dříve v každé vesnici fungoval sportovní klub, dnes tomu tak všude není a vesnické kluby spíše skomírají. Sportovní aktivita tam není tak výrazná.

Ve městech sportovní aktivity jsou, ale je to opět problematické, protože jde většinou o omezený okruh dětí. Sportování dětí ve větších městech je spíše zaměřeno na budoucí vrcholový sport, jde již od dětství o výběr, takže se ke sportu zase nedostanou všechny děti, které by mohly mít zájem.

Dalším problémem je tělesná výchova ve školách. Tělocvik je sice součástí vyučovacích osnov, ale protože si děti odvykly sportovat, hledají výmluvy, aby se nemusely školního tělocviku zúčastnit. Velkým neštěstím potom je, když jim omluvenky píše rodiče, aby se náhodou jejich ratolest v tělocviku neunavila a nebyla přetěžována pro další výuku. Celkově jde tímto sportování a pohybová aktivita dolů, což má následně negativní vliv na jejich zdravotní stav.

Neopomenutelná je i sociální složka, kdy sport přináší dětem i umění pohybovat se v kolektivu

a komunikovat s ostatními. Dalším aspektem je, že ne vždy se ve sportu podaří zvítězit. Pokud děti hrají počítačové hry a nedaří se jim, stačí přepnout na jednodušší level a zase vyhrávají. Ve sportu tomu tak není, někdy musí přijmout porážku a to, že je někdo lepší. To všechny neunesou.

Složitéjší je to v tomto případě v kolektivních sportech. Zde je to ještě komplikovanější v sociálních vztazích, protože jednotlivec v rámci týmu může znamenat hodně, ale neznamená to, že tým bude úspěšný a bude vyhrávat. Toto je škála problémů, které nějakým způsobem ovlivňují děti, že sportují čím dál méně.

Možnosti ke sportování sice ve městech i na vesnicích jsou. Říká se, že sportovat v rámci rekreačního sportu může téměř každý. To ano. Když se podíváme desítky let zpátky, tak děti přišly ze školy, odhodily aktovku a šly ven. Hrály fotbal, bandy hokej, honily se po louce, lezly po stromech, jezdily na kolech. Byly pořád v pohybu a domů přišly až na večeri. Dnes přijdou ze školy a jdou opět do záprahu – musí se především učit, aby byly připraveny na další den. A pokud by chtěly jít ven si zaspotovat, mají podmínky omezené.

Na sídlišti každá dětská aktivita a křik s tím spojený vadí, lidé chtějí mít po práci klid. Jezdit na kole v běžném provozu taky není dost dobře možné a louka nebo travnatý plácek na fotbal taky chybí. Otevřených sportovišť pro veřejnost je minimum. A navíc podle posledních statistik víme,

že 91 % všech sportovišť je starších dvaceti let.

To je alarmující. Sportoviště tak přestávají vyhovovat nárokům moderní doby a vývoji. Náročnost lidí v dnešní době je vyšší než dříve. To se odsportovalo, ani se většinou nepřevlékalo a šlo se nebo jelo na kole domů. Dnes chtějí sportovci přijet k areálu autem, zaparkovat, potřebují šatnu a sprchu, popřípadě se po sportu najíst. Toto všechno sportoviště prodrazňuje a takových není až tak moc.

Díky zákonům a normám se třeba louka nemůže považovat za otevřené sportoviště. Veřejné sportoviště musí podléhat určitým zákonitostem a provoznímu řádu, někdo za areál musí zodpovídat. Dostáváme se tak do sítě zákonů, vyhlášek a paragrafů a uniká nám podstata sportu. Takto můžeme mluvit i o dalších věkových kategoriích, nejenom o dětech, ale třeba také o seniorrech.

Pořád si myslíme, že je potřeba podporovat jen dětský a mládežnický sport, ale nejde to takto oddělit. Musíme si uvědomit, že sportování mládeže někdo musí vést. Jsou potřeba kvalifikovaní trenéři a cvičitelé. Musíme pomáhat trenérům, hledat nové trenéry. V současné době má málokterý trenér a cvičitel, s ohledem na svou práci, čas se odpoledne starat, navíc ve většině případů dobrovolně, o děti.

Pokud takoví jsou, bývají označováni jako velcí srdcaři, kteří mají sport jako poslání nebo jsou to svým způsobem dobří „blázni“, kteří sport milují. Takových

ale není dost a spíše ubývají, protože se nedaří získávat nové trenéry z mladších generací.

Podpora mládeže při sportování je o kvalifikovaných trenérech, nejde trenéry suplovat tatínky. Potřebujeme trenéry a cvičitele, odborníky, kteří rozumí pohybovým aktivitám, sportu a pravidlům. To je cesta kupředu. Recept na opětovné sportování dětí a mládeže ale není jednoduchý. Myslím si, že nám obecně chybí systémovost v podpoře sportu.

Po revoluci přišla doba, kdy se tvrdilo, že všechno, co se dělalo, bylo špatně. Zboursal se systém, který fungoval a který přinesl výrazné sportovní úspěchy našich sportovců po celém světě. Omezily se finanční prostředky na podporu sportu. Česká republika se dostala na samotné dno v celé EU (před Bulharsko a Kypr), co se týká finanční podpory sportu ze státu. Cesta k tomu, aby v ČR šli občané cestou zdravého životního stylu, jehož je sport nedílnou součástí, a sportoval každý druhý tak, jak tomu bylo dříve, bude náročná a dlouhá.

Počátek cesty je možné spatřit v dlouhodobé státní koncepci, která výrazně chybí a od toho se odvíjí všechny následné kroky. Velice chybí provázanost systému podpory sportu ze státu a municipalit. Systém podpory však nemůžeme chápat pouze ve finanční rovině, ale je třeba jej vnímat i v rovině metodické, administrativní a legislativní. Nicméně věřím, že tam, kde se podaří nastavit rozumnou a hlavně systémovou podporu sportovních aktivit, tam se bude sportu dařit dobře a děti se k němu vrátí.

(Autor je předseda Jihlavské unie sportu)

■ Březen 2014

Anna Dvořáková

akademická malířka, grafička
*9.3.1924 Kameničky
(90. narozeniny)

Foto: archiv Horácké galerie, Nové Město na Moravě

Malířka z Vysočiny, jejíž obrazy jsou zastoupeny ve sbírkách Východočeské galerie v Pardubicích, Městského muzea a galerie v Hlinsku, v Galerii Ministerstva kultury ČR a dokonce i v zahraničních sbírkách. Horácká galerie v Novém Městě na Moravě vlastní ve svých sbírkách dvě zátíši od Anny Dvořákové, Lupiny a Zátíši s angreštem.

NO, NESBÍHAJÍ se vám sliny? Zdroj: Galerie A. Dvořákové, Městské muzeum Hlinsko

Jejími oblíbenými byly vždy portréty a zátíši. Malířka doveď vždy dokonale naaranžovat a namalovat ovoce, květiny ve sklenici, a dokonce i tak běžné věci, jako je talíř pocukrovaných buchet. Proto obrázky Anny Dvořákové zaujmou jak náročného, tak i venkovského diváka. V portrétní tvorbě s oblibou malovala děti. A to, jak mohou potvrdit jiní kumštýři, není vůbec nic lehkého. Namalovala i svoji maminku při práci. V jejich rodných Kameničkách mají obrázek od Anny Dvořákové doma snad všichni sousedé. V roce 1994 vystavovala i ve Žďáře nad Sázavou.

Prvním učitelem jí byl otec Josef Dvořák, s nímž chodila do plenéru od svých sedmnácti let. Dvořák byl krajinář, který maloval v Kameničkách a blízkém okolí. Otcův přítel Josef Kadeřábek, pozdější asistent a profesor pražské akademie, naučil talentovanou dívku základům figurální kresby a připravil ji k přijímacím zkouškám na pražskou akademii. Po ukončení studií se Anna Dvořáková stala členkou Svazu výtvarných umělců v Praze a zúčastňovala se spolkových výstav.

Po čase se vrátila do rodných Kameniček, kde se mezi zdejšími krajináři, samými muži, stala jedinou ženou malířkou, navíc figuralistkou a portrétist-

Kalendárium z Vysočiny

kou. Je členkou Unie výtvarných umělců Pardubice. V rodné obci Anna Dvořáková žije a tvoří dodnes.

Rudolf Puchýř

kreslíř, karikaturista, pedagog
*21.3.1909
Nové Město na Moravě
†1.10.1987 Brno
(105. výročí narození)

Foto: zdroj: //encyklopedie.brna.cz/

Kreslíř Rudolf Puchýř proslul především svými karikaturami, kterých nakreslil přes 3000 a publikoval je v Tvorbě a Indexu, Rovnosti, Hostu do domu, Zemědělských novinách či v časopise Universitas. Jeho pseudonym zněl -chýř-.

Rudolf Puchýř byl prvním ilustrátorem knihy Malý Bobeš, díla svého přítele Josefa Věromíra Plevy. Ten mu byl dokonce v září 1940 za svědka, když si Puchýř bral Dobromilu Málkovou. Měli spolu dvě dcery, Věru a Evu Puchýřovy.

Kreslíř a pedagog je také autorem a spoluautorem učebních osnov pro základní a střední školy. Horácká galerie vlastní ve svých sbírkách několik karikatur významných uměleckých osobností, jako byl např. Karel Němec, Vincenc Makovský, Bohdan Lacina, Josef Jambor či Jan Štursa.

Novoměstský rodák po maturitě v roce 1930 absolvoval studium na Učitelském ústavu v Brně. Pak učil na základních školách po Vysočině, např. v Rudolci a Fryšavě. V letech 1945 až 1961 působil jako odborný pracovník Výzkumného ústavu pedagogického v Brně. Od roku 1961 byl odborným asistentem na katedře výtvarné výchovy na Pedagogické fakultě dnešní Masarykovy univerzity v Brně. Rudolf Puchýř byl členem akademického spolku Horák v Novém Městě na Moravě, od 30. let členem KSČ.

Pravidelně se účastnil výstav horáckých umělců v Novém Městě na Moravě a ve Žďaru nad Sázavou. Rudolf Puchýř se dožil 78 let.

Lenka Kopčáková
(Pokračování za týden)

UKÁZKA ilustrace od R. Puchýře v Plevově Malém Bobši. Kniha vyšla v roce 1947 v Nakladatelství Svoboda.

Zdroj: net

